ആദ്യകാലനിരൂപണം —പുനർവായനയുടെ സാധ്യതകൾ

എൻ. അജയകുമാർ
പ്രൊഫസർ, മലയാളവിഭാഗം, ശ്രീശങ്കരാചാര്യസംസ്കൃതസർവകലാശാല, കാലടി

നമ്മുടെ പഴയകാലത്തെ സാഹിത്യനിരൂപണങ്ങളെ ഇപ്പോൾ എങ്ങനെ നോക്കിക്കാണാനാവും? അവതാരികകൾ, ആമുഖങ്ങൾ, പുസ്തകാഭിപ്രായങ്ങൾ മുതലായ രചനകൾ പരിശോധിച്ച്, ആധുനിക ദൃഷ്ടിയിൽ അവയിൽ കാണാവുന്ന സാഹിത്യപരമായ നിലപാടുകൾ ചികഞ്ഞെടുക്കുന്ന സമീപനരീതിയാണ് സാധാരണമായി കണ്ടുവരുന്നത്. സുകുമാർ അഴീക്കോടിന്റെ മലയാളസാഹിത്യവിമർശനംതന്നെ നല്ല ഉദാഹരണം. പിന്നീടും ഈ വഴിക്കുള്ള ശ്രമങ്ങൾ നടന്നിട്ടുണ്ട്. മലയാളവിമർശനത്തിന്റെ പിതാവ് കേരളവർമയാണെന്ന അഴീക്കോടിന്റെ നിലപാട് പില്ക്കാലത്തു ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിലും വിമർശനത്തോടുള്ള സമീപനത്തിൽ വലിയ വ്യത്യാസം കാണുന്നില്ല.

മലയാളസാഹിത്യവിമർശനത്തിന്റെ പ്രാരംഭഘട്ടത്തെക്കുറിച്ച് താത്പര്യം ഉണർത്തുന്നതിന് അഴീക്കോടിന്റെ പുസ്തകവും അതേവർഷം (1981) അതേപേരിൽത്തന്നെ ഇറങ്ങിയ പി.പി. വേലായുധൻപിള്ളയുടെ പുസ്തകവും ഒരുപരിധിവരെ കാരണമായിട്ടുണ്ട്. അതിനുമുമ്പ് സാഹിത്യചരിത്രങ്ങളിൽ ആദ്യകാലനിരൂപണങ്ങൾ സാമാന്യമായി പരാമർശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നേയുള്ളൂ. സാഹിത്യചരിത്രരചയിതാക്കളിൽ ഉള്ളൂരാണ് ഈ മണ്ഡലവും താരതമ്യേന വിപുലമായി പരിഗണിച്ചിട്ടുള്ളത്. കൂടാതെ, എം.എസ്. മേനോൻ എഡിറ്റ് ചെയ്ത നിരൂപണം മലയാളത്തിൽ എന്ന പുസ്തകത്തിൽ (1968) 'സാഹിത്യനിരൂപണം പൂർവരംഗം' എന്ന പേരിൽ പി.കെ. പരമേശ്വരൻനായർ ഒരു ലഘുപഠനം നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. എങ്കിലും അഴീക്കോടിന്റെ പുസ്തകമാണ് മലയാളനിരൂപണത്തിന്റെ പ്രാരംഭകാലത്തെപ്പറ്റി ഉറ്റുചിന്തിക്കാൻ

പ്രേരകമായതെന്നതിൽ സംശയമില്ല. ഇതിനു പ്രത്യക്ഷത്തെളിവാണ്, സി.പി. അച്യുതമേനോൻ വിദ്യാവിനോദിനിയിൽ എഴുതിയ നിരൂപണങ്ങൾ സമാഹരിച്ചുകൊണ്ട് പുറത്തിറക്കിയ രണ്ടു പുസ്തകങ്ങൾ. 1988-ൽ ടി.പി. സുകുമാരനും 1989-ൽ ടി.ടി. പ്രഭാകരനും സി.പി.യുടെ ലേഖനങ്ങൾ സമാഹരിച്ച് സ്വന്തം പഠനങ്ങളോടെ പുറത്തിറക്കി. സി.പി. അച്യുതമേനോന്റെ നിരൂപണത്തെക്കുറിച്ച് അംബികാസുതൻ മാങ്ങാട് പ്രസിദ്ധീകരിച്ച പുസ്തകവും നെടിയംവീട്ടിൽ ബാലകൃഷ്ണമേനോന്റെ നോവൽപഠനങ്ങൾ സമാഹരിച്ച് വത്സലൻ വാതുശ്ശേരി പ്രസിദ്ധീകരിച്ച പുസ്തകവും ഈ നവോന്മേഷത്തിന്റെ ഫലങ്ങളാണെന്നു കരുതാം.

ഇങ്ങനെ ശ്രദ്ധിക്കപ്പെട്ട ആദ്യകാലനിരൂപകരിൽ പ്രധാനി സി.പി. അച്യുതമേനോൻ തന്നെ. മറ്റൊരാൾ കേരളവർമ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ. ആധുനികഗദ്യത്തിന്റെ രൂപീകരണത്തിൽ കേരളവർമയുടെ പങ്കിനെക്കുറിച്ച് ധാരാളം ചർച്ചചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ എഴുത്തുകളിലെ നിരൂപണാംശം പൊതുചർച്ചയിൽ കാര്യമായി കടന്നുവന്നിട്ടില്ല. കേരളവർമയുടെ നിരൂപകവ്യക്തിത്വം പൊതുവ്യവഹാരത്തിന്റെ ഭാഗമാക്കുന്നതിൽ മുഖ്യപങ്കുവഹിച്ചതും അഴീക്കോടിന്റെ പുസ്തകം തന്നെയാണ്. അഴീക്കോടിന്റെ വീക്ഷണങ്ങൾക്കെതിരായ നിലപാടാണ് ആ ചർച്ചകൾ പൊതുവേ പുലർത്തിയതെങ്കിലും സാഹിത്യവിമർശനത്തെപ്പറ്റിയുള്ള സംവാദങ്ങളിൽ കേരളവർമ അവഗണിക്കപ്പെടാതായി. എ.ആർ. രാജരാജവർമയുടെ ബഹുമുഖവ്യക്തിത്വത്തിൽ വിമർശനത്തിനുള്ള പ്രാധാന്യം മുമ്പേതന്നെ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടതാണെന്നുപറയാം. വിമർശകർ എന്ന നിലയിൽ ഈ മൂന്നുപേരുടെയും പ്രവർത്തനങ്ങളെത്തന്നെയാണ് നമുക്കിവിടെ പുനസ്സന്ദർശനം നടത്തേണ്ടത്.

തുടക്കത്തിൽ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ, ഈ മൂന്നുപേരുടെയും രചനകളിൽനിന്നോ രചനാഭാഗങ്ങളിൽനിന്നോ ഇന്നത്തെ നോട്ടത്തിൽ നിരൂപണസ്വഭാവമുള്ള നിരീക്ഷണങ്ങളോ സമീപനരീതികളോ വകതിരിച്ചുകാണിക്കുന്നതുകൊണ്ടുമാത്രം മലയാളനിരൂപണം എന്ന ആധുനികസ്ഥാപനത്തിന്റെ രൂപീകരണത്തിൽ അവരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുള്ള പ്രാധാന്യം നിർണയിക്കാനാവുമോ? അങ്ങനെ വകതിരിക്കുന്നതിന്റെ പ്രാധാന്യം ഒട്ടും കുറച്ചുകാണാതെതന്നെ, ഇപ്പോൾ അതുമാത്രം പോരെന്നു പറയാവുന്നതാണ്. മലയാളത്തിൽ സാഹിത്യവിമർശനമെന്ന സ്ഥാപനം രൂപപ്പെട്ടുവരുന്ന ആധുനികതയുടെ സന്ദർഭത്തിൽ ഈ എഴുത്തുകാർ പുലർത്തിയിരുന്ന ലോകബോധത്തെക്കുറിച്ച് അറിയാൻ

അവരുടെ രചനകളിൽ എന്തെങ്കിലും സൂചനകളുണ്ടോ എന്നു നോക്കേണ്ടതല്ലേ? അന്നന്ന് ഇറങ്ങുന്ന പുസ്തകങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള അഭിപ്രായപ്രകടനങ്ങളോ സാഹിത്യത്തിലെ അംഗീകൃതസിദ്ധാന്തങ്ങളുടെ വിശദീകരണങ്ങളോ മാത്രമാണോ വിമർശനം? അവയെ പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്ന ലോകവീക്ഷണവും ആശയസംഹിതയും പ്രധാനമല്ലേ?

മലയാളനിരൂപണത്തിന്റെ പ്രാരംഭഘട്ടത്തെപ്പറ്റി എഴുതുമ്പോൾ, ഈ മൂവരും നന്നായി ഇംഗ്ലീഷ് പഠിച്ചവരായിരുന്നുവെന്നും ശുദ്ധമായ ശൈലിയിൽ ഇംഗ്ലീഷ്ഭാഷ എഴുതുവാൻ അവർക്കു കഴിവുണ്ടായിരുന്നുവെന്നും എന്നാൽ പാശ്ചാത്യവിമർശകന്മാർ വ്യവസ്ഥാപനം ചെയ്ത വിമർശനതത്ത്വങ്ങളെ ഗണ്യമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുകയോ ഉദ്ധരിക്കുകയോ ചെയ്തില്ല അവരെന്നും എസ്. ഗുപ്തൻനായർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട് (2008: 31). ഇവർ മൂവരും സംസ്കൃതസാഹിത്യസിദ്ധാന്തങ്ങളിൽ അടിയുറച്ച ധാരണയുള്ളവരാണെന്നതിൽ സംശയമില്ല. അതവരുടെ നിരൂപണങ്ങൾ തെളിയിക്കുന്നുമുണ്ട്. പക്ഷേ, പാശ്ചാത്യവിമർശനതത്ത്വങ്ങൾ അവർ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നില്ലെന്നു പറയാമോ? നേരിട്ട് ഉദ്ധരിക്കുന്നതു കുറവായേക്കാമെങ്കിലും ഇംഗ്ലീഷ് വിദ്യാഭ്യാസത്തിലൂടെ ആർജിച്ച സാഹിത്യസങ്കല്പങ്ങൾ അവരുടെ രചനകളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ലെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. ഇംഗ്ലീഷിന്റെ സാഹചര്യം മലയാളത്തിലെ വാങ്മയങ്ങളെ പുതിയ സാഹിത്യബോധത്തോടെ നോക്കിക്കാണാനും പുതിയതായി ഉണ്ടായിവന്ന സാഹിത്യരൂപങ്ങളെ പരിഗണിക്കാനും സഹായിച്ച ഘടകങ്ങളിൽ പ്രധാനമാണ്.

ഈ മൂന്നുപേരും ഇംഗ്ലീഷ് വിദ്യാഭ്യാസം നേടിയവരാണെന്നു മാത്രമല്ല, സി.പി.യും എ.ആറും യഥാക്രമം കൊച്ചി, തിരുവിതാംകൂർ എന്നീ നാട്ടുരാജ്യങ്ങളിൽ ഉന്നതോദ്യോഗങ്ങൾ വഹിച്ചിരുന്നവരുമാണ്. പാഠപുസ്തകക്കമ്മിറ്റി അധ്യക്ഷൻ എന്ന നിലയിലും മറ്റും കേരളവർമയും ഔദ്യോഗികപദവികൾ വഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. എ.ആറും സി.പി.യും അവരവരുടെ അധികാരികൾക്ക് സുസമ്മതരായിരുന്നുമില്ല.

മദ്രാസിലെ പച്ചയ്യപ്പാസ് കോളേജിലും തൃപ്പൂണിത്തുറയിലെ രാജകൊട്ടാരത്തിലും അല്പകാലം അധ്യാപകനായിരുന്നതിനുശേഷം, കൊച്ചിയിൽ ഇംഗ്ലീഷ് സ്കൂളുകളുടെ മാതൃകയിൽ മലയാളം സ്കൂളുകളും ആരംഭിക്കുന്നതിനുള്ള വകുപ്പിന്റെ സൂപ്രണ്ടായി അച്യുതമേനോൻ പ്രവർത്തിച്ചു. തിരുവിതാംകൂറിൽ നേരത്തെ ആരംഭിച്ചിരുന്ന നാട്ടുഭാഷാവകുപ്പിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പഠിക്കാൻ അദ്ദേഹം തിരുവനന്തപുരത്തു പോവുകയും കേരളവർമ വലിയകോയിത്തമ്പുരാനെ പരിചയപ്പെടുകയും

ചെയ്തു. തുടർന്ന് കൊച്ചിയിൽ ഒരു ടീച്ചേഴ്സ് ട്രെയിനിങ് സ്കൂളും എല്ലാ അംശങ്ങളിലും നാട്ടുഭാഷാവിദ്യാലയങ്ങളും തുടങ്ങി. മൂന്നുവർഷംകൊണ്ട് 155 സ്കൂളുകൾ സ്ഥാപിച്ചു (സുകുമാരൻ, 1988: VII). അതായത് കൊച്ചിയിൽ ആധുനികരീതിയിലുള്ള മലയാളവിദ്യാഭ്യാസത്തിന് അടിത്തറയിടുന്നതിൽ സി.പി.ക്ക് നിർണായകമായ സ്ഥാനമുണ്ട്. കൊച്ചിക്കാരെ അവഗണിച്ചിരുന്ന തിരുവെങ്കിടാചാര്യർ ദിവാനായപ്പോൾ പക്ഷേ, സി.പി.യെ ഡെപ്യൂട്ടി സൂപ്രണ്ടായി തരംതാഴ്ത്തി. ഇതിനെത്തുടർന്ന് അദ്ദേഹം സെൻസസ്റിപ്പോർട്ട് തയാറാക്കുന്ന ചുമതല ഏല്പ്പിക്കുകയും അത് തയാറാക്കുകയും ചെയ്തു. തൃപ്പൂണിത്തുറയിൽ സി.പി.യുടെ വിദ്യാർഥിയായിരുന്ന രാമവർമ (രാജർഷിത്തമ്പുരാൻ) രാജാവായ അവസരത്തിൽ, 1896-ൽ അദ്ദേഹം ദിവാൻ സെക്രട്ടറിയായി ചുമതലയേറ്റു. കൊച്ചിയുടെ ആധുനികീകരണത്തിൽ പരമപ്രധാനമായ കാര്യങ്ങളാണ് ഈ കാലയളവിൽ അദ്ദേഹം ചെയ്തത്. അതിന്റെ ഒരു സംഗ്രഹീതവിവരണം ടി.പി. സുകുമാരൻ നല്കുന്നത് ഉദ്ധരിക്കാം: "എന്തൊക്കെയാണ് അച്യുതമേനോൻ ചെയ്തത്? ആർക്കിയോളജി റിപ്പോർട്ട് തയാറാക്കി. വ്യവസായപരിഷ്കരണറിപ്പോർട്ടെഴുതി. ഈ റിപ്പോർട്ടിനനുസരിച്ചാണ് കൊച്ചിയിൽ ഇൻഡസ്ട്രിയൽ സ്കൂളുകളും ചില പുതിയ വ്യവസായങ്ങളും നിലവിൽ വന്നത്. അദ്ദേഹം പിന്നെ ദേവസ്വങ്ങൾ ഏകീകരിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റിയുള്ള റിപ്പോർട്ടൊരുക്കി. ദേവസ്വം പരിഷ്കാരം നടപ്പിലായി. കുടിയായ്മ റിപ്പോർട്ടിനു രൂപം നല്കി. ജന്മികുടിയാൻ നിയമം വന്നു. കൊച്ചി സ്റ്റേറ്റ് മാന്വലിന്റെ ജോലിയാണു പിന്നീടു നടത്തിയത്. അതെഴുതിയത് ഇംഗ്ലീഷിലായിരുന്നു. ഇതിന്റെ മലയാളവിവർത്തനമൊരുക്കി, അദ്ദേഹം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. സർക്കാർ സ്റ്റാൻഡിങ് ഓർഡേഴ്സ്, ലാൻഡ് റവന്യൂ മാന്വൽ, വില്ലേജുദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ നടപടിക്രമങ്ങൾ, എഞ്ചിനീയറിങ് ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റ് കോഡ്, മലവകകോഡ്, ട്രാംവേകോഡ് ഇവയും അച്യുതമേനോൻ ഒരുക്കി. കൂടാതെ പരസ്പരസഹായസംഘം റിപ്പോർട്ടും തായാറാക്കി. ഇതോടെ വന്നതാണ് കൊച്ചി പരസ്പരസഹായസംഘംവകുപ്പ്" (1988: IX). ഇത്രയൊക്കെ ചെയ്ത അച്യുതമേനോനെ ദിവാൻപേഷ്കാർ ആയി ഉയർത്താനുള്ള ശുപാർശ രാജാവ് തള്ളുകയാണുണ്ടായതെന്നും ഓർക്കേണ്ടതാണ്. കൊച്ചിയിലെ ആദ്യത്തെ നിയമനിർമാണസഭയിൽ അംഗമായും സി.പി. പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുണ്ട്.

വിദ്യാഭ്യാസം, വ്യവസായം, ജന്മി-കുടിയാൻ വ്യവസ്ഥയിലുള്ള കാർഷികമേഖല, നിയമം, സഹകരണം മുതലായ മേഖലകളിൽ ദീർഘവീക്ഷണത്തോടുകൂടിയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളാണു സി.പി. നടത്തിയതെന്ന് ഈ വിവരണത്തിൽനിന്നറിയാം. നാടുവാഴിത്തത്തിൽനിന്ന്

ആധുനികമായ ഭരണക്രമത്തിലേക്കുള്ള സംക്രമണത്തിനു സഹായകമാകാവുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളാണിവയെന്ന് ഇപ്പോൾ തിരിച്ചറിയാനാവും. ആധുനികതയുടെ സത്ത ഉൾക്കൊണ്ട ഒരാൾക്കു മാത്രമേ ഈവൃശപ്രവർത്തനങ്ങൾക്കു മുൻകൈയെടുക്കാൻ കഴിയൂ.

ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കിടയിലാണ് 1890-ൽ അദ്ദേഹം വിദ്യാവിനോദിനി ആരംഭിക്കുന്നത്. സംസ്കൃതകോളേജ് പ്രിൻസിപ്പൽ (1894), തിരുവനന്തപുരം മഹാരാജാസ് കോളേജിൽ നാട്ടുഭാഷാസൂപ്രണ്ട് (1899), യൂറോപ്യന്മാർക്കൊപ്പമുള്ള ശമ്പളത്തോടെ ആദ്യത്തെ നാട്ടുഭാഷാപ്രൊഫസർ (1910), മഹാരാജാസ് കോളേജിന്റെ ആക്ടിങ് പ്രിൻസിപ്പൽ (1914) എന്നീ പദവികളിൽ ഔദ്യോഗികകൃത്യങ്ങൾ നിർവഹിക്കുന്നതിനിടയിലാണ് എ.ആർ. രാജരാജവർമ, നിരൂപണങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള കൃതികൾ രചിക്കുന്നത്. മലയാളഭാഷയുടെ ഉന്നമനത്തെ മുൻനിർത്തിയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് ഈ മേഖലകളിലെല്ലാം അദ്ദേഹം നടത്തിയത്.

ആയില്യം തിരുനാളിന്റെ ഭരണകാലത്ത്, 1867-ൽ രൂപീകരിച്ച പാഠപുസ്തകക്കമ്മിറ്റി, തിരുവിതാംകൂറിലെ മലയാളവിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ മണ്ഡലത്തിൽ സുപ്രധാനമാണ്. 1868-ൽ കേരളവർമ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ അതിന്റെ അധ്യക്ഷനായതോടെയാണ് ഗദ്യത്തിലുള്ള പാഠപുസ്തകങ്ങൾ ധാരാളമായി രചിക്കപ്പെട്ടത്. കേരളവർമ തയാറാക്കിയ പാഠപുസ്തകങ്ങളെ വിഷയാടിസ്ഥാനത്തിൽ ഏഴായി തിരിക്കുന്നുണ്ട് തിക്കുറിശ്ശി ഗംഗാധരൻ. മലയാളപാഠാവലികൾ, ഗണിതം, ചരിത്രം, ഭൂമിശാസ്ത്രം, ആരോഗ്യശാസ്ത്രം, ധനതത്ത്വശാസ്ത്രം, സന്മാർഗപാഠം എന്നിവയാണ് ഏഴു വിഷയങ്ങൾ (1984: 64). ഇത്തരം വിഷയങ്ങൾ മലയാളവിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഭാഗമാകുന്നുവെന്നതാണു പ്രധാനം. വിശാഖം തിരുനാളിന്റെ കാലത്ത് പാഠപുസ്തകക്കമ്മിറ്റി അധ്യക്ഷസ്ഥാനത്തോടൊപ്പം രാജകീയഗ്രന്ഥപ്പുരയുടെ മേൽനോട്ടവും കേരളവർമ വഹിച്ചു. കേരളത്തിലും കേരളത്തിനു വെളിയിലുമുള്ള അനേകം ഗ്രന്ഥപ്പുരകളിൽനിന്ന് സംസ്കൃതകൃതികൾ ശേഖരിച്ച് അവയുടെ പകർപ്പുകൾ തയാറാക്കി ഗ്രന്ഥശാല വികസിപ്പിച്ചത് കേരളവർമയുടെ കാലത്താണ്. ഈ ചുമതല വഹിക്കുമ്പോൾ അച്ചടിയിലില്ലാത്ത ചില ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ശേഖരിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ചെല്ലൂർ മാഹാത്മ്യം, രാമപുരത്തുവാരിയരുടെ ഭാഷാഷ്ടപദി, ഭാഷാനൈഷധം ചമ്പു, രാമായണചമ്പു, ഭാരതചമ്പു മുതലായ മലയാളകൃതികളും സംസ്കൃതകൃതികളോടൊപ്പം അദ്ദേഹം പ്രകാശിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട് (പരമേശ്വരൻനായർ, 1988: 84-5).

മലയാളമനോരമയുമായി അദ്ദേഹം പുലർത്തിയിരുന്ന ഗാഢസൗഹൃദവും ഭാഷാപോഷിണിസഭയിൽ വഹിച്ച നേതൃത്വവും ഈ പ്രവർത്തനങ്ങളോടു ചേർത്തു മനസ്സിലാക്കേണ്ടതാണ്.

മലയാളത്തിലെ ആദ്യകലാനിരൂപകരിൽ പ്രമുഖരായ ഈ മൂന്നുപേരും ഇങ്ങനെ, കേരളത്തിന്റെ ആധുനികീകരണത്തിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട മേഖലകളിൽ പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നവരാണെന്നതു ശ്രദ്ധാർഹമാണ്.

II

കാവ്യലക്ഷ്യമായി പഴയ കവികൾ കൃതികളുടെ ആദ്യഭാഗങ്ങളിൽ നടത്തുന്ന പരാമർശങ്ങളിൽനിന്നോ സാഹിത്യതത്ത്വപ്രതിപാദനങ്ങളിൽനിന്നോ കവിപുഷ്പമാലാദികളിലെ അഭിപ്രായപ്രകടനങ്ങളിൽനിന്നോ ഇവരിലൂടെ രൂപപ്പെട്ടുവന്ന വിമർശനം എന്ന ജനുസ്സ് അടിസ്ഥാനപരമായി എങ്ങനെ വ്യത്യാസപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു? ആധുനികതയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ, വിദ്യാസമ്പന്നരായ മധ്യവർഗത്തിന്റെ ഇടയിൽ പ്രചരിച്ചുതുടങ്ങിയ ലിബറൽ വീക്ഷണമാണ് വിമർശനമെന്ന ആധുനികസ്ഥാപനത്തിന്റെ രൂപീകരണത്തിൽ മുഖ്യപങ്കുവഹിച്ചത്. അത് അടിസ്ഥാനപരമായി വായനയെ ഒരു സ്വതന്ത്രപ്രവർത്തനമായി മനസ്സിലാക്കുന്നുവെന്നു പറയാം. ഈ ലിബറൽ വീക്ഷണം ഏറിയും കുറഞ്ഞും സ്വാധീനം ചെലുത്താവുന്ന മേഖലകളിലാണ് കേരളവർമയും സി.പി.യും എ.ആറും പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നതെന്ന് ലേഖനത്തിന്റെ ആദ്യഭാഗത്തെ വിവരണങ്ങളിൽനിന്നു വ്യക്തമാകുമല്ലോ.

കേരളവർമ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ വിദ്യാഭ്യാസത്തെപ്പറ്റി പൊതുവേയും സ്ത്രീവിദ്യാഭ്യാസത്തെപ്പറ്റി സവിശേഷമായും എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ കമ്പിത്തപാൽ, ആവിയന്ത്രം എന്നീ ശാസ്ത്രവിഷയങ്ങളെപ്പറ്റിയും ഗൃഹനിർമാണം, ആരോഗ്യം എന്നിവയെപ്പറ്റിയും വില, കൂലി എന്നീ സാമ്പത്തികശാസ്ത്രവിഷയങ്ങളെപ്പറ്റിയും എഴുതിയ കൂട്ടത്തിൽ വിവിധതരം ഭരണസംവിധാനങ്ങളെപ്പറ്റിയും എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. ഈ ലോകത്തിൽ മനുഷ്യർക്കുണ്ടാകുന്ന എല്ലാ സുഖങ്ങൾക്കും കാരണം ഗവണ്മെന്റ് ആണെന്നും അതിന്റെ സ്വരൂപവും അത് ചെയ്യേണ്ടതും ചെയ്യരുതാത്തതുമായ കാര്യങ്ങളും മനസ്സിലാക്കിയാൽ അതിന്റെ ഗുണങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കാനാവുമെന്നും രാജ്യഭാരം അഥവാ ഗവണ്മെന്റ് എന്ന ലേഖനത്തിൽ അദ്ദേഹം എഴുതുന്നു (1980: 31). ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിവിധതരം ഗവണ്മെന്റുകളെപ്പറ്റി ഓരോ ഹ്രസ്വലേഖനം എഴുതുന്നുമുണ്ട്. പ്രഭുസമുദായരാജ്യഭാരം, വ്യവസ്ഥിതരാജ്യഭാരം, സ്വതന്ത്രരാജ്യഭാരം, ജനസമുദായരാജ്യഭാരം എന്നിവയാണവ. ഇവയെല്ലാം

വിവിധ പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽ നിലനിന്നുവന്നതും വരുന്നതുമായ ഭരണസമ്പ്രദായങ്ങളാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ഇവയിൽ വ്യവസ്ഥിതരാജ്യഭാരമാണ് അഭികാമ്യമായി കേരളവർമ കരുതുന്നതെന്നതും ശ്രദ്ധേയമാണ്. ജനങ്ങൾക്കും ഗവണ്മെന്റിനും ചില സ്വാതന്ത്ര്യങ്ങളും അധികാരങ്ങളും വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തുന്ന നിയമങ്ങളിൽ അധിഷ്ഠിതമാണ് ഈ ഭരണസമ്പ്രദായം. "…..സർവത്ര ഇങ്ങനെയുള്ള രാജ്യഭാരങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശ്യം ഗവണ്മെന്റിനും പ്രജകൾക്കും ക്ലിപ്തങ്ങളായിരിക്കുന്ന സ്വാതന്ത്ര്യങ്ങൾ അബാധിതങ്ങളായിരിക്കേണം എന്നും അതിലധികം സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ ഉപയോഗിക്കരുതെന്നും ആകുന്നു. ആയതുകൊണ്ടു ഒരു പരിഷ്കൃതമായിരിക്കുന്ന ജനസമുദായത്തിന് യോഗ്യമായുള്ള രാജ്യഭാരക്രമം മേൽപ്പറഞ്ഞ പ്രകാരം ഉള്ളതേ ആകുന്നൊള്ളു' (1980: 39). ഇത് ഇംഗ്ലണ്ടിലെ ഭരണസമ്പ്രദായമാണെന്നും പറയുന്നു (1980: 40). റഷ്യയിലെ സ്വതന്ത്രരാജ്യഭാരം, അമേരിക്കയിലെ പല ഭാഗങ്ങളിലുമുള്ള ജനസമുദായരാജ്യഭാരം എന്നിവയെക്കാൾ അഭികാമ്യം ഇംഗ്ലണ്ടിലെ ഭരണസമ്പ്രദായമാണെന്നു പറയുന്നതും ലിബറൽ വീക്ഷണത്തോടുള്ള ചായ്‌വ് വെളിപ്പെടുത്തുന്നു. ഭരണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഈ ആശയങ്ങൾ വിമർശനത്തെപ്പറ്റി നേരിട്ടൊന്നും പറയുന്നില്ലെങ്കിലും വിമർശനം പ്രവർത്തിക്കുന്ന ആശയപശ്ചാത്തലമെന്ന നിലയിൽ ഇത് പ്രസക്തമാണെന്നു തോന്നുന്നു. 'ഇന്ത്യയിലെ മഹാന്മാർ' എന്ന പുസ്തകം നിരൂപണം ചെയ്യുമ്പോൾ, ഇടക്കാലത്തു മങ്ങിപ്പോയ ഇന്ത്യയുടെ പ്രതിഭാവിലാസം ബ്രിട്ടീഷ് ആധിപത്യത്തിൽ പൂർവാധികം ഉന്മിഷത്താകുന്നതായി കേരളവർമ പറയുന്നതും ഈ വീക്ഷണം തെളിയിക്കുന്നു (1980: 144). ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷയുടെ വ്യാപനമാണ് ആ നവോന്മേഷത്തിനു കാരണം.

ഇതുപോലെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരാശയമാണ് 'മാർത്താണ്ഡവർമ്മാ' നിരൂപണത്തിൽ സി.പി. അച്യുതമേനോൻ അവതരിപ്പിക്കുന്ന ജനസാമാന്യം എന്ന സങ്കല്പനം. "മലയാളികളുടെ അഭിവൃദ്ധിക്കുവേണ്ടി പരിശ്രമിക്കുന്നവർ പ്രധാനമായി ചെയ്യേണ്ടത് ജനസാമാന്യത്തിന് പുസ്തകങ്ങൾ വായിക്കുന്നതിൽ അഭിരുചിജനിപ്പിപ്പാൻ ഉത്സാഹിക്കുകയാകുന്നു. ഈ അഭിരുചിയുണ്ടാകുന്നതുവരെ പരക്കെ ജനങ്ങൾക്ക് അറിവും അതിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന പരിഷ്കാരവും ഉണ്ടാകുന്നതല്ല" എന്നാണ് അദ്ദേഹം എഴുതുന്നത് (1988: 67). ജനസാമാന്യം എന്ന പ്രയോഗം ഇതിനുമുമ്പ് മലയാളത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നോ എന്നു സംശയമാണ് (1892-ലാണ് ഈ ലേഖനം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചത്). സാഹിത്യവുമായി പഴയമട്ടിൽ ഇടപെട്ടുകൊണ്ടിരുന്ന പണ്ഡിതലോകമല്ല ഈ ജനസാമാന്യം. തീർത്തും കീഴാളമായ ഒരു സമൂഹത്തെ ഈ പ്രയോഗം ഉൾക്കൊള്ളുന്നുണ്ടെന്നും

പറഞ്ഞുകൂടാ. ഇതു രണ്ടുമല്ലാത്തതും വളർന്നുവരുന്നതുമായ അഭ്യസ്ത വിദ്യരുടേതായ മധ്യവർഗമാണിത്. അറിവും പഠിപ്പും കൊടുക്കുന്ന കൃതികൾ എല്ലായ്പ്പോഴും രസിപ്പിക്കുന്നവകൂടിയാവണമെന്നില്ല. വിനോദിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് അറിവും പഠിപ്പും കൊടുക്കുന്നുവെന്നതാണ് നോവലിന്റെ ഗുണം. അതുവഴി 'ജ്ഞാനത്തിലും പരിഷ്കാരത്തിലും ജനസാമാന്യത്തെ ഉദ്ധാരണം ചെയ്യുന്നതിന് ഒരു പ്രധാനമാർഗമായ ഈ അഭിരുചിയെ ഉണ്ടാക്കുന്നതിന്'' നോവലിനെപ്പോലെ മറ്റൊന്നും പ്രയോജനപ്പെടുകയില്ലെന്നും സി.പി. തുടർന്നെഴുതുന്നു. ജനസാമാന്യത്തിന് അറിവും പരിഷ്കാരവും ഉണ്ടാക്കത്തക്ക അഭിരുചി ജനിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗമായാണ് വായനയെ കാണുന്നതെന്നർഥം. ഈ തരത്തിൽ വായനയെ നിർവചിക്കുന്നതിലൂടെ അതിനെ പഴയതരം വായനകളിൽനിന്നു വേർതിരിക്കുന്നുണ്ട്. പുതുതായി രൂപപ്പെട്ടുവരുന്ന ജനസാമാന്യത്തിലേ ഈ വായന പ്രവർത്തിക്കുകയുള്ളൂ. 'ഭാഷാപരിഷ്കാരം' എന്ന വിഷയത്തിൽ 1895-ൽ ഭാഷാപോഷിണിസഭയിൽ ചെയ്ത പ്രസംഗത്തിലും ഈ ആശയം ആവർത്തിക്കുന്നതിൽനിന്ന് അച്യുതമേനോൻ അതിനു കൊടുക്കുന്ന പ്രാധാന്യം വ്യക്തമാകുമല്ലോ. "ബഹുജനങ്ങൾക്കു പുസ്തകം വായിക്കുന്നതിൽ അഭിരുചി ജനിപ്പിക്കുന്നതുകൊണ്ടല്ലാതെ പരിഷ്കാരവർദ്ധനത്തിനു മാർഗമില്ലാത്തതിനാൽ അതിനുപകരിക്കുന്ന പുസ്തകങ്ങളെക്കാൾ ഉപയുക്തമായി തത്കാലം മറ്റൊന്നില്ല'' എന്നാണദ്ദേഹം അവിടെ പറയുന്നത് (1988: 132). നാടകവും നോവലുമൊന്നുമല്ല സയൻസ്പുസ്തകങ്ങളാണാവശ്യം എന്നു മുറവിളികൂട്ടുന്നവരെ അദ്ദേഹം വിമർശിക്കുന്നുമുണ്ട്. നോവൽപോലെയുള്ള പുതിയ സാഹിത്യരൂപങ്ങളിൽ കേന്ദ്രീകരിച്ചുള്ള വായനയെയാണ് അഭിരുചിസംസ്കാരത്തിന്റെ മാർഗമായി അദ്ദേഹം കാണുന്നതെന്നർഥം. കാവ്യങ്ങളുടെ വായനയിൽനിന്ന് ഒരുപരിധിവരെ വ്യത്യസ്തമാണ് നോവൽ എന്ന ആധുനികരൂപത്തിന്റെ വായന. പരമ്പരാഗതകാവ്യരൂപങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് കൂടുതൽ തുറസ്സുകളുള്ളതാണു നോവലെന്നു പറയാം. അത്തരം തുറസ്സുകളിലുള്ള ഇടപെടലായാവണം വായനയെ സി.പി. മനസ്സിലാക്കുന്നത്. വായനക്കാരുടെ സ്ഥാനം ഇതിൽ വളരെ പ്രധാനമാണ്.

ഭഗവദ്ഗീതയ്ക്ക് എ. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള തയാറാക്കിയ വിവർത്തനത്തെ നിരൂപണം ചെയ്യുമ്പോഴും ഈ പരിഗണന സി.പി.യ്ക്ക് ഉണ്ട്. ആവൃത്താനുവൃത്തപരിഭാഷയുടെ ലാളിത്യത്തെ അദ്ദേഹം പ്രത്യേകം പ്രശംസിക്കുന്നതിന്റെ കാരണം ജനസാമാന്യത്തിന് അർഥം എളുപ്പത്തിൽ മനസ്സിലാകത്തക്കവിധമാണത് എന്നതാണ്. മാത്രമല്ല, അദ്ദേഹം ഇത്രകൂടി പറയുന്നു: 'ഭഗവദ്ഗീതയെ ഒരാൾ അടുക്കളമലയാളത്തിൽ

(എന്നുവെച്ചാൽ മൂഢന്മാരായ വെയ്യുകാർക്കുകൂടി മനസ്സിലാകത്തക്കവിധത്തിൽ എന്നാണത്രെ അർഥം) തർജമ ചെയ്തിരിക്കുന്നു എന്ന് ഒരു വലിയ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ഇതിനെക്കുറിച്ച് പരിഹാസമായി പറഞ്ഞതായിട്ട് ഞങ്ങൾ കേട്ടു. എന്നാൽ അദ്ദേഹം പരിഹാസമായി വിചാരിക്കുന്ന അവസ്ഥയാണ് ഈ തർജമയുടെ പ്രത്യേക ഗുണമെന്നാകുന്നു ഞങ്ങളുടെ അഭിപ്രായം”(1988: 72-3). ഭഗവദ്ഗീതയെപ്പോലെ ഒരു കൃതിയാകുമ്പോൾ, ഇന്നുപോലും ഈ അഭിപ്രായം വിപ്ലവകരമാണെന്നു പറയാം. വായനക്കാരായ ജനസാമാന്യത്തിന് സാഹിത്യത്തിലുള്ള പങ്കാളിത്തമെന്ന ആശയമാണ് ഇതിൽ ഉള്ളടങ്ങിയിട്ടുള്ളത്. അന്നു വ്യാപകമായിത്തുടങ്ങിയ ലിബറൽ മൂല്യങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തലത്തിലേ ഇങ്ങനെ പറയാനാകൂ.

എ.ആർ. രാജരാജവർമയും ഇതിനു സമാനമായ ഒരാശയം അവതരിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. റീഡിങ് പബ്ലിക് അഥവാ വായനസമൂഹം എന്ന ആശയമാണത്. ഒ.എം. ചെറിയാന്റെ ഭ്രൂവിവരണസിദ്ധാന്തസംഗ്രഹം എന്ന പുസ്തകത്തിന്റെ നിരൂപണത്തിലാണ് (1906) അദ്ദേഹം ഈ ആശയം ഉന്നയിക്കുന്നത്. ഇംഗ്ലീഷിൽ റീഡിങ് പബ്ലിക് എന്നു പറയുന്ന തരത്തിലുള്ള ഒരുകൂട്ടം പൊതുവായനക്കാർ മലയാളത്തിൽ ഇതുവരെ ഉണ്ടായിട്ടില്ല (1987: 93). പുതുതായി ഇറങ്ങുന്ന പുസ്തകങ്ങളധികവും നിരൂപണാർഹങ്ങളല്ലാത്തതിനു കാരണം പൊതുവായനക്കാരുടെ അഭാവമാണ്. പൊതുവായനക്കാരെന്നതുകൊണ്ട് എ.ആർ. ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് മലയാളവായനക്കാരെയാണ്. ഇംഗ്ലീഷ് വിദ്യാഭ്യാസമുള്ളവർ എല്ലാ ആവശ്യങ്ങൾക്കും ഇംഗ്ലീഷ് പുസ്തകങ്ങളെ ആശ്രയിക്കുന്നു. പക്ഷേ അതുപോര, ഇംഗ്ലീഷിലൂടെ ആർജിച്ച വിജ്ഞാനം മലയാളികൾക്കു പകർന്നുനല്കുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉണ്ടാകണമെന്നും അതിനു പൊതുവായനസമൂഹം ഉണ്ടായേ മതിയാകൂ എന്നും അദ്ദേഹം വിശദീകരിക്കുന്നു (1987: 94).

സമൂഹത്തിന്റെ വിവിധശ്രേണികളിലുള്ളവർക്ക് വിനിമയം സാധ്യമായ മാതൃഭാഷയിൽ വിവിധ വിഷയങ്ങളിലുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉണ്ടാകുമ്പോഴേ പൊതുവായനക്കൂട്ടം രൂപംകൊള്ളുകയുള്ളൂ. അങ്ങനെ രൂപപ്പെടുന്ന സമൂഹത്തിന് അത്തരം ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ ഗുണദോഷങ്ങൾ വിവേചിച്ചറിയാൻ കഴിയുകയും ചെയ്യും. അതിന്റെ ആവിഷ്കാരരൂപമായാണ് എ.ആർ. വിമർശനത്തെ കാണുന്നത്.

കേരളീയഭാഷാശാകുന്തളത്തിന് എഴുതിയ അവതാരികയിൽ, പഴയ മട്ടിലുള്ള പാരായണത്തിൽനിന്നു വ്യത്യസ്തമാണു പുതിയ വായനയെന്ന

ആശയം എ.ആർ. അവതരിപ്പിക്കുന്നതും ശ്രദ്ധാർഹമാണ്. ശാകുന്തള വിവർത്തനം ആദ്യം പുറത്തിറങ്ങിയ കാലത്ത്, അതായത് 1881-ൽ ബിരുദധാരികൾ മലയാളത്തെ പരിഗണിച്ചിരുന്നില്ല; പത്രമാസികകൾ ചുരുക്കവുമായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടുതന്നെ അന്നു വായനക്കാരും ഇല്ലായിരുന്നു. "സന്ധ്യാസമയത്തു ഭക്തിയോടുകൂടി പർവവും രാമായണവും പാരായണം ചെയ്യുന്നവരല്ലാതെ വായനക്കാർ ഇല്ലായിരുന്നുവെന്നുതന്നെ പറയാം" (1987: 219). ബിരുദധാരികൾ, അതായത് ആധുനിക വിദ്യാഭ്യാസം സിദ്ധിച്ചവർ, പരിഗണിക്കുമ്പോഴേ പുതിയ മട്ടിലുള്ള വായനയുണ്ടാകൂ, അതിനു പത്രമാസികകളുടെ സാഹചര്യം അനിവാര്യമാണുതാനും. പൊതുവായനസമൂഹമെന്ന എ.ആറിന്റെ ആശയത്തോടു ചേർന്നുനില്ക്കുന്നതാണിതും.

ഇതേ അവതാരികയിൽ, ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥാവകാശത്തെപ്പറ്റി ഉന്നയിക്കുന്ന ഒരാശയവും ഇന്നത്തെ നോട്ടത്തിൽ വിപുലാർഥങ്ങൾക്കു സാധ്യതയുള്ളതാണ്: "ചിരകാലപ്രചാരംകൊണ്ട് ഒരു ഗ്രന്ഥം വായനക്കാരുടെ സ്വത്തായിത്തീരുന്നു. അതിനുമേൽ അതിനുവല്ല ഭേദഗതികളും ചെയ്യണമെന്നു കണ്ടാൽ അതു കവിക്കുതന്നെ സ്വതന്ത്രമായി ചെയ്യാമോ? വായനക്കാരുടെ അനുവാദം ചോദിക്കേണ്ടതില്ലേ?" (1987: 218). ശാകുന്തളശ്ലോകങ്ങളിൽ താൻ വരുത്തിയ ചില പരിഷ്കാരങ്ങളുടെ ഉത്തരവാദിത്വം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ് ഈ സൂചനകളെങ്കിലും അവയ്ക്ക് അതിനെക്കാൾ കവിഞ്ഞ അർഥമുണ്ട്. എഴുതുന്നയാൾ മാത്രമല്ല വായിക്കുന്നവർ കൂടിയാണ് കൃതിയ്ക്ക് അർത്ഥമുണ്ടാക്കുന്നതെന്നാണ് ഈ വാക്യത്തിന്റെ പൊരുൾ.

കേരളവർമ, സി.പി. അച്യുതമേനോൻ, എ.ആർ. എന്നിവരുടെ ഈ നിരീക്ഷണങ്ങളിലൂടെ കടന്നുപോകുമ്പോൾ, പുതിയ വായനക്കാർ എന്ന സമൂഹത്തിന്റെ, അഥവാ വായന എന്ന ആധുനികസ്ഥാപനത്തിന്റെ രൂപംകൊള്ളലും ആധുനികസാഹിത്യസംവേദനത്തിൽ അതിനുള്ള സ്ഥാനവും മൂവരുടെയും പ്രധാനപരിഗണനാവിഷയമായിരുന്നുവെന്നു മനസ്സിലാകും. കേരളവർമയിൽ അതു പ്രത്യക്ഷത്തിൽ ഉണ്ടെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. പക്ഷേ അതിലേക്കു നയിക്കാവുന്ന ആശയങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ രചനകളിലുണ്ട്. സി.പി.യുടെ ജനസാമാന്യം എന്ന സങ്കല്പനത്തിൽ ഈ ആശയം നിർഭരമാണ്. എ.ആറിൽ സുവ്യക്തവുമാണ്. വായനയെ ജനാധിപത്യപരമായ സ്ഥാപനമായി കാണാനുള്ള ശ്രമം ഇവിടെയുണ്ട്. ഈ മൂന്നുപേരുടെയും സാഹിത്യനിരൂപണലേഖനങ്ങളുടെ ആശയാടിത്തറ ഈ വീക്ഷണമാണെന്നതാണ് അവരുടെ നിരൂപണങ്ങളെ ഇപ്പോൾ നോക്കിക്കാണുമ്പോൾ ഏറ്റവും

പ്രസക്തമെന്നുതോന്നുന്നു. അവരുടെ നിരൂപണലേഖനങ്ങളെല്ലാം ഈ ആശയത്തിന്റെ പ്രത്യക്ഷവത്കരണങ്ങളാണെന്നല്ല വിവക്ഷ. പക്ഷേ, അവ നിലയുറപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത് അതിലാണ്. എ.ആറിന്റെ നിരൂപണങ്ങളെപ്പറ്റി പറയുമ്പോൾ നളിനിയുടെ അവതാരിക, പ്രാസവാദത്തിൽ എടുത്ത നിലപാട് മുതലായവയും സി.പി.യുടെ നിരൂപണങ്ങളെപ്പറ്റി പറയുമ്പോൾ 'ഭാഷാകവിത' എന്ന ലേഖനം, കല്യാണീനാടകം, പി. ഗോവിന്ദപ്പിള്ളയുടെ ഭാഷാചരിത്രം മുതലായവയുടെ ഖണ്ഡനങ്ങൾ മുതലായവയും സാധാരണമായി വിശദീകരിക്കപ്പെടാറുണ്ട്. ചിലർ എ.ആറിന്റെ ഭാഷാഭൂഷണം, സാഹിത്യസാഹ്യം എന്നീ സൈദ്ധാന്തികഗ്രന്ഥങ്ങൾക്കു മുൻതൂക്കം നല്കിയിട്ടുമുണ്ട് (ഗുപ്തൻനായർ, 2008: 37). പക്ഷേ, ഇന്നത്തെ നോട്ടത്തിൽ അവയെക്കാളൊക്കെ പ്രധാനം അവരുടെ നിരൂപണങ്ങൾ നിലയുറപ്പിച്ച ആശയാടിത്തറതന്നെയാണെന്നു തോന്നുന്നു.

ഇത്രയും പറയുമ്പോൾ പില്ക്കാലമലയാളനിരൂപണത്തിൽ ഈ വീക്ഷണം എങ്ങനെ പ്രവർത്തിച്ചുവെന്നും അന്വേഷിക്കേണ്ടിവരും. മലയാളവിമർശനത്തിലെ ശ്രദ്ധേയമായ അന്വേഷണങ്ങൾ പില്ക്കാലത്തും വായനയെന്ന സ്ഥാപനത്തിന്റെ സ്വതന്ത്രമായ പ്രവർത്തനത്തിന്റെ ഫലമായിരുന്നു. വായനയെന്ന സ്ഥാപനത്തെ പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്നതിൽ സാഹിത്യപരവും അല്ലാത്തതുമായ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ, വ്യത്യസ്തസിദ്ധാന്തങ്ങൾ, പിന്നീടിങ്ങോട്ട് നല്ല പങ്കുവഹിക്കുന്നതു കാണാം. കേസരിയുടെ വിമർശനങ്ങൾ ഇവിടെ ഉദാഹരിക്കാവുന്നതാണ്. ഭഗവദ്ഗീതാവിവർത്തനത്തിന്റെ നിരൂപണത്തിൽ സി.പി. പറഞ്ഞ 'അടുക്കളമലയാള'ത്തിൽ എഴുതപ്പെട്ട കൃതികൾ പരിഗണിക്കപ്പെടുന്നതിൽ കേസരിയുടെ വിമർശനങ്ങൾക്ക് നല്ല പങ്കുണ്ട്. ജീവൽ-പുരോഗമന സാഹിത്യപ്രസ്ഥാനങ്ങളും മറ്റൊരു രീതിയിൽ ഈ പ്രശ്നം ഉന്നയിച്ചു. ഇതിനു സമാന്തരമായി, കാല്പനികതയുടെ വ്യാപനത്തോടെ കർത്തൃവിവക്ഷയോടു ചേർന്നുനില്ക്കുന്ന നിരൂപണസമ്പ്രദായങ്ങളുമുണ്ടായി. വ്യത്യസ്തകാലഘട്ടങ്ങളിൽ വ്യത്യസ്തങ്ങളായ കോപ്പുകളോടെ വായനയെന്ന സ്ഥാപനം മലയാളസാഹിത്യത്തിൽ ഇടപെട്ടതിന്റെ രേഖകൾതന്നെയാണു നമ്മുടെ പ്രധാനപ്പെട്ട വിമർശനങ്ങളെല്ലാം. അതിന്റെ ആദ്യകാലത്തെ ചില അടയാളങ്ങൾ ഈ മൂവരുടെയും നിരൂപണങ്ങളിലുണ്ട് എന്നതു ശ്രദ്ധേയമാണ്.

III

ഈ നിരൂപകരുടെ ഓരോ നിരൂപണത്തിലൂടെയും കടന്നുപോകാൻ ഇവിടെ ഉദ്ദേശിക്കുന്നില്ല. അവരുടെ മുൻഗണനാക്രമങ്ങളും ആ

നിരൂപണങ്ങളിലെ പരിഗണനാവിഷയങ്ങളും സാമാന്യമായൊന്ന് അവലോകനം ചെയ്യാനേ ശ്രമിക്കുന്നുള്ളൂ.

ആധുനികതയുടെ സന്ദർഭത്തിൽ, മലയാളഭാഷയെ ആധുനികീകരിക്കുന്നതിനു ശ്രമിച്ചവർ മിക്കവരും സംസ്കൃതം, ഇംഗ്ലീഷ് എന്നീ ബൃഹദ്പാരമ്പര്യങ്ങളിലേക്കാണ് ഊർജസ്വീകരണത്തിനായി നോക്കിയത്. നാം പരിഗണിക്കുന്ന നിരൂപകരും സാമാന്യമായി ഈ കാഴ്ചപ്പാടു പുലർത്തുന്നവരാണ്. സംസ്കൃതവിവേകമെന്നോ ഇംഗ്ലീഷ് വിവേകമെന്നോ സംസ്കൃതജ്ഞാനമെന്നോ ഇംഗ്ലീഷ് ജ്ഞാനമെന്നോ ഇല്ലെന്നും ജ്ഞാനമാണു പഠിത്തമെന്നും കേരളവർമ പറയുമ്പോൾ (1980: 17) മാനദണ്ഡമാകുന്നത് സംസ്കൃതവും ഇംഗ്ലീഷും തന്നെയാണല്ലോ. സമകാലികപ്രശസ്തിയുള്ളവരെക്കാൾ ശാശ്വതയശസ്സ് കവികൾക്കാണെന്നു തെളിയിക്കാൻ, വിക്രമാദിത്യന്റെയും എലിസബത്തിന്റെയും കാലത്തെ മന്ത്രിമാരെയും സേനാനായകരെയും നാം ഓർക്കുന്നില്ലെങ്കിലും കാളിദാസനെയും ഷേക്സ്പിയറെയും അറിയാത്തവരില്ലെന്നാണു പറയുന്നത് (1980: 98). ഇവിടെയും സംസ്കൃതവും ഇംഗ്ലീഷുംതന്നെയാണ് മാനദണ്ഡമാക്കുന്നത്. എ.ആറാകട്ടെ മലയാളഭാഷയുടെ അഭിവൃദ്ധി സംസ്കൃതത്തിലെയും ഇംഗ്ലീഷിലെയും വിജ്ഞാനങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതിലൂടെയേ സംഭവിക്കുകയുള്ളൂവെന്ന് 'നാട്ടുഭാഷാവിദ്യാഭ്യാസം' എന്ന ലേഖനത്തിൽ അർഥശങ്കയ്ക്കിടയില്ലാതെ പറയുന്നുണ്ട് (1987: 34). ഉണ്ണായിവാരിയർ ഭാഷയിലെ ശ്രീഹർഷൻ അഥവാ മിൽട്ടൺ; കുഞ്ചൻനമ്പ്യാർ കാളിദാസൻ അഥവാ ഷേക്സ്പിയർ എന്നു നളചരിതവ്യാഖ്യാനത്തിന്റെ അവതാരികയിൽ വകതിരിക്കുന്നതും ഇവിടെ ഓർക്കാം (1987: 211). സി.പി. അച്യുതമേനോൻ ഇത്തരത്തിലുള്ള പ്രസ്താവനകളൊന്നും നടത്തിയിട്ടില്ലെങ്കിലും, സംസ്കൃതസാഹിത്യതത്ത്വങ്ങളെക്കുറിച്ചാണ് അധികം എഴുതിയിട്ടുള്ളതെങ്കിലും, ഇംഗ്ലീഷിനെ പരിഗണിക്കാതിരുന്നിട്ടില്ല.

എന്നാൽ തമിഴിനെ ഇവരാരും ഒരു ബൃഹദ്പാരമ്പര്യമായി സ്വീകരിച്ചിരുന്നില്ലെന്നതും ഇപ്പോൾ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടിവരും. മലയാളത്തിന്റെ ആധുനികീകരണസന്ദർഭത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കാതെപോയ ഒന്നാണ് തമിഴ്പാരമ്പര്യം. എന്തുകൊണ്ടായിരിക്കും അങ്ങനെ സംഭവിച്ചത്? സംസ്കൃതമെന്നതുപോലെയോ സംസ്കൃതത്തിന്റെയത്രയോ തമിഴ് അക്കാലത്ത് പാശ്ചാത്യദൃഷ്ടിയിൽ ശ്രദ്ധിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടാവില്ല. പാരമ്പര്യമട്ടിൽ സംസ്കൃതം അഭ്യസിച്ചവർതന്നെയാണു മലയാളത്തിന്റെ ആധുനികീകരണത്തിനുവേണ്ടി പ്രവർത്തിച്ചതെങ്കിലും അവർ ഇടപെട്ട സംസ്കൃതം പാശ്ചാത്യനോട്ടംകൊണ്ടു നവീകരിക്കപ്പെട്ടതാണെന്നു കരുതാൻ

വഴിയുണ്ട്. പഴയരീതിയിൽ പഠിച്ചുവന്ന സംസ്കൃതത്തിന് അങ്ങനെയൊരു അധികാർഥം ആ സന്ദർഭത്തിൽ കിട്ടുന്നുണ്ട്. ശാകുന്തളത്തിന്റെ 'നേരുപരിഭാഷ' താൻ ശ്രദ്ധിച്ചുവായിച്ചിട്ടുള്ളത് മോണിയർ വില്യംസിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ്ശാകുന്തളമാണെന്നും 'മഹാസമർഥനായ ആ സായ്പ് ഇംഗ്ലീഷുടുപ്പിൽ വരുത്തിയ രസത്തെ' പൂർണമായി മലയാളത്തിൽ കൊണ്ടുവരാനാവില്ലെന്നും കേരളവർമ എഴുതുന്നത് (1980: 97) ശ്രദ്ധേയമാണ്. മേഘസന്ദേശം വിവർത്തനം ചെയ്യാൻ എ.ആറിനു പ്രചോദനമായതും അതിന്റെ ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് വിവർത്തനമാണ്. ആദ്യകാലത്ത് സംസ്കൃതത്തിൽനിന്നു മലയാളത്തിൽ ഉണ്ടായ നാടക-കാവ്യവിവർത്തനങ്ങളെ പ്രചോദിപ്പിക്കുന്നതിൽ അവയുടെ ഇംഗ്ലീഷ് വിവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഒരു പങ്കുണ്ടെന്നത് സംസ്കൃതകൃതികളെ, സംസ്കൃതജ്ഞാനത്തെത്തന്നെ, നവീകരിച്ചു സ്വീകരിക്കുന്നതിന്റെ സൂചനയായിട്ടെടുത്തുകൂടേ? ഇങ്ങനെയൊരു പദവി അന്നു തമിഴിന് ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്നതോ, ചുരുങ്ങിയപക്ഷം അത് കേരളത്തിൽ എത്തിയിട്ടില്ലെന്നതോ മലയാളത്തിന്റെ ആധുനികീകരണത്തിൽ തമിഴ്പാരമ്പര്യത്തിന്റെ 'അഭാവസാന്നിധ്യ'ത്തിന് ഒരു കാരണമാകാം. 'മലയവിലാസ'ത്തിലും മറ്റും കാണുന്നതുപോലെ തമിഴ്നാടിനെ അപരമായിക്കാണുന്ന പ്രവണതയും പ്രവർത്തിച്ചിരിക്കാം. ഇതിൽനിന്നു വ്യത്യസ്തമായി തമിഴിലേക്കു നോക്കിയതു നാരായണഗുരുവാണ്. അതിനു പക്ഷേ, തുടർച്ചകളുണ്ടായില്ല. എന്തായാലും ഈ അഭാവം മലയാളത്തിന്റെ ആധുനികീകരണത്തെക്കുറിച്ചു മനസ്സിലാക്കുന്നതിൽ ഇപ്പോൾ പരിഗണിക്കേണ്ട ഘടകമാണ്.

നാം ഇവിടെ പരിഗണിക്കുന്ന നിരൂപകർ മലയാളഭാഷയോടു പുലർത്തുന്ന സമീപനമാണ് പരിശോധിക്കാവുന്ന മറ്റൊരു വിഷയം. എ.ആർ. തന്നെയാണ് ഈ വിഷയത്തിൽ കൂടുതൽ പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നതിനു സംശയമില്ല. സംസ്കൃതത്തിൽനിന്നും ഇംഗ്ലീഷിൽനിന്നും സ്വീകരിക്കുന്ന വിജ്ഞാനംകൊണ്ടു വികസിക്കുന്നതും എന്നാൽ ആ ഭാഷകളുടെ ഘടനാസ്വഭാവത്തിൽനിന്നു വ്യത്യസ്തവും മലയാളത്തിനു സ്വന്തവുമായ ഘടനാസവിശേഷതകൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതുമായ ഭാഷയായാണ് ആധുനികമലയാളത്തെ എ.ആർ. വിഭാവനം ചെയ്തത്. 'നാട്ടുഭാഷാവിദ്യാഭ്യാസം', 'ആധുനികമലയാളഭാഷ' എന്നീ ലേഖനങ്ങളിൽ വാച്യമായിത്തന്നെ ഈ ആശയം അദ്ദേഹം അവതരിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. മാത്രമല്ല മേഘസന്ദേശം, കുമാരസംഭവം എന്നിവയുടെ പരിഭാഷയ്ക്ക് അദ്ദേഹത്തെ പ്രേരിപ്പിച്ച ഒരു ഘടകം മലയാളത്തിലെ വാക്യഘടനകൾ ഉദാഹരിച്ചുകാണിക്കുക എന്നതായിരുന്നു. വ്യാകരണം, വൃത്തം, അലങ്കാരം മുതലായവയിലുള്ള അടിസ്ഥാനഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ നിർമാണമുൾപ്പെടെ

എ.ആറിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെയെല്ലാം അടിസ്ഥാനതാത്പര്യം മലയാളത്തെ ആധുനികമായ പര്യാപ്തമായ ഭാഷയാക്കുക എന്നതായിരുന്നു. ഇക്കാര്യം ധാരാളം ചർച്ചചെയ്തിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട് ഇവിടെ കൂടുതൽ വിശദീകരിക്കേണ്ടതില്ലെന്നു തോന്നുന്നു.

എന്നാൽ സി.പി.യുടെ 'ഭാഷാകവിത' എന്ന, ഇതിനകം പ്രസിദ്ധമായിക്കഴിഞ്ഞ ലേഖനം ഒന്നുകൂടി ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്. കാവ്യപ്രശംസാലോലുപമായ അന്നത്തെ സഹൃദയസമുദായത്തിനുമേൽ സി.പി. പൊട്ടിച്ച ബോംബാണ് ആ ലേഖനമെന്നാണ് സുകുമാർ അഴീക്കോട് വിലയിരുത്തുന്നത്. 'ഭാഷാകവിതയുടെ അവസ്ഥ വളരെ കഷ്ടമായിട്ടുള്ളതാണ്' എന്ന അതിന്റെ തുടക്കവാക്യമാണ് 'മലയാളത്തിൽ എഴുതപ്പെട്ട ആധുനികസ്വഭാവമുള്ള ആദ്യത്തെ വിമർശനവാക്യം' എന്നും അദ്ദേഹം നിരീക്ഷിക്കുന്നുണ്ട് (1987: 74). എന്നാൽ ഇതു പിന്നീട് വിശദീകരിക്കുന്നില്ല. എങ്കിലും കാവ്യാസ്വാദകർക്കുമേൽ വർഷിച്ച ബോംബ് എന്ന പ്രയോഗംകൊണ്ട് മലയാളകവിതയുടെ ദൗർബല്യങ്ങളാണു വിമർശനവിധേയമായതെന്ന പ്രതീതിയുണ്ടാവും. 'ഭാഷാകവിത'യിലെ രണ്ടാമത്തെ വാക്യംതന്നെ ആ ലേഖനത്തിന്റെ ലക്ഷ്യമതല്ലെന്നു തെളിയിക്കും: "അതിനെ (ഭാഷാകവിതയെ) ദൂഷിക്കയും പുച്ഛിക്കയും ചെയ്യുന്നത് ഒരു ഉൽകൃഷ്ടധർമമാണെന്നു പ്രായേണ ജനങ്ങൾ ധരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു"(1988: 3). സംസ്കൃതപാണ്ഡിത്യവും ഇംഗ്ലീഷ്പാണ്ഡിത്യവും നേടിയവർ മലയാളകവിതയോടു പുലർത്തുന്ന അവഗണനയെയാണ് സി.പി. വിമർശിക്കുന്നത്. ഈ അവഗണനയ്ക്കു കാരണം ഭാഷാകവിതയുടെ ന്യൂനതയും അവരുടെ രസികത്തത്തിന്റെ കുടിലതയുമാണെന്നു പറയുന്നുണ്ടെങ്കിലും വിമർശിക്കുന്നതധികവും ഈ പണ്ഡിതന്മാരുടെ സഹൃദയരാഹിത്യത്തെയാണ്. എഴുത്തച്ഛൻ, ചെറുശ്ശേരി, കോട്ടയത്തുതമ്പുരാൻ, അശ്വതിതിരുനാൾ മുതലായ പഴയ കവികളുടെയും പൂന്തോട്ടം നമ്പൂതിരി, വെണ്മണിനമ്പൂതിരിമാർ, കൊടുങ്ങല്ലൂർ തമ്പുരാക്കന്മാർ മുതലായ പുതിയ കവികളുടെയും കവിതകൾ രസിക്കാത്തവർ സഹൃദയരല്ലെന്നുതന്നെ അദ്ദേഹം വിധിക്കുന്നു. സംസ്കൃതത്തിലും ഇംഗ്ലീഷിലുമുള്ള കവിതകളുടെ അർത്ഥം കഷ്ടപ്പെട്ടു മനസ്സിലാക്കുമ്പോൾ കിട്ടുന്ന രസം കടങ്കഥയുടെ അർഥം മനസ്സിലാക്കുമ്പോൾ കുട്ടികൾക്കുണ്ടാകുന്ന രസംപോലെയേയുള്ളൂ. അതുകൊണ്ട് ഭാഷാപരമായ ദുർഘടങ്ങളില്ലാത്ത സ്വഭാഷാകാവ്യങ്ങൾ സരസങ്ങളല്ലെന്നു വരുന്നില്ല. മാത്രമല്ല ഏതു ഭാഷയിലുള്ള കവിതയായാലും പരിചയംകൊണ്ടേ അഭിരുചിയുണ്ടാകൂ എന്നു പറയുന്നതും ശ്രദ്ധാർഹമാണ്. കുറെക്കാലം ശീലിക്കാതെ ആർക്കും കവിതാരസം ആസ്വദിക്കാറാകുന്നില്ല. അതുകൊണ്ട്, മഹാന്മാരായ

പണ്ഡിതന്മാർക്കും പരിചയംകൊണ്ടു രസം ഉണ്ടാകത്തക്ക യോഗ്യത ഭാഷാകവിതയ്ക്കും ഉണ്ടെന്നാണ ഞങ്ങളുടെ അഭിപ്രായം (1988: 5). പണ്ട് രാജാക്കന്മാരും നാട്ടുവാഴികളും സംരക്ഷിച്ചതുകൊണ്ടാണ് ഭാഷാകവിത ഇത്രയെങ്കിലും വളർന്നത്; പുതിയകാലത്ത് ഉന്നതസ്ഥാനീയരായ മലയാളികൾ അതു ചെയ്യാത്തതു വ്യസനകരമാണ്. ധനസ്ഥിതിയുള്ള മലയാളികൾ പുതിയ കവികളുടെ കൃതികൾ അച്ചടിച്ചു പ്രസിദ്ധീകരിക്കാൻ സഹായിക്കുകയാണ കാലോചിതമായ ധർമമെന്ന് ആഹ്വാനം ചെയ്താണ ലേഖനം സമാപിക്കുന്നത്.

ഇതൊന്നും 'കാവ്യപ്രശംസാലോലുപമായ സഹൃദയസമുദായത്തെ' വിമർശിക്കുന്ന ആശയങ്ങളല്ലല്ലോ. നേരെമറിച്ച് മലയാളകവിതയോട് പണ്ഡിതമ്മന്യന്മാർ പുലർത്തുന്ന അവഗണനയെയാണ വിമർശിക്കുന്നത്. അതിനു പിന്നിലുള്ളത് മലയാളഭാഷയ്ക്ക് ആധുനികസമൂഹത്തിലുണ്ടാകേണ്ട സ്ഥാനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള കരുതലാണതാനും.

ഇംഗ്ലീഷ് നല്ലവണ്ണം പഠിച്ചതുകൊണ്ടുമാത്രം മലയാളത്തിൽ അതു പ്രകടിപ്പിക്കാൻ സാധിക്കണമെന്നില്ലെന്നും അങ്ങനെയുള്ള ബിരുദധാരികളിൽ സ്വഭാഷാനൈപുണ്യം കുറവായിട്ടാണ കാണുന്നതെന്നും 'ഗ്രന്ഥവിവേചനം' എന്ന ഉപന്യാസത്തിൽ പറയുന്നതും ശ്രദ്ധിക്കുക. സ്വഭാഷാനൈപുണ്യത്തിനുതന്നെയാണിവിടെയും മുൻതൂക്കം കൊടുക്കുന്നത്. മലയാളത്തെ ആധുനികമാക്കുന്നതിനുള്ള ശ്രമമായി അതിനെ കാണാം.

ആധുനികതയുടെ ഘട്ടത്തിൽ മലയാളഭാഷാഭിവൃദ്ധിയുടെ മാർഗങ്ങളിൽ പ്രധാനമായി വിവർത്തനം പരിഗണിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. ഇവിടെ പരിഗണിക്കപ്പെടുന്ന മൂന്നു വിമർശകരും ഈ വീക്ഷണം പങ്കുവച്ചിരുന്നു. കേരളവർമയുടെയും എ.ആറിന്റെയും സാഹിത്യസംഭാവനകളിൽ മുഖ്യമായ ഒരു ഭാഗം സംസ്കൃതകാവ്യനാടകാദികളുടെ വിവർത്തനമാണല്ലോ. കേരളവർമ അക്ബർ എന്ന ഡച്ച് നോവലും മഹച്ചരിതസംഗ്രഹത്തിൽ ചേർത്ത ജീവചരിത്രസംഗ്രഹങ്ങളും ഇംഗ്ലീഷിൽനിന്നു വിവർത്തനം ചെയ്തു. സി.പി. ഇങ്ങനെ സ്വന്തമായി തർജമകൾ ചെയ്തിട്ടില്ലെങ്കിലും അതിന്റെ പ്രാധാന്യം തിരിച്ചറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പുതിയ മനോധർമങ്ങൾ പ്രകടിപ്പിക്കാൻ കഴിവില്ലാത്തവർ പഴയ കാവ്യസങ്കേതങ്ങൾ ചർവിതചർവണം ചെയ്ത് കവിതയെഴുതുന്നതിനെക്കാൾ 'സംസ്കൃതത്തിൽ ഉത്കൃഷ്ടങ്ങളായ കാവ്യങ്ങൾ പലജാതിയിലുള്ളവയെ ഭാഷാന്തരപ്പെടുത്തുന്നതായാൽ വളരെ നന്നായിരുന്നു' എന്ന് അദ്ദേഹം കല്യാണീനാടകനിരൂപണത്തിൽ എഴുതിയിട്ടുണ്ട് (1988:

54). ചണ്ഡകൗശികം (മാക്കോത്തു കൃഷ്ണമേനോൻ), ആശ്ചര്യചൂഡാമണി (കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാൻ), മഴമംഗലഭാണം (കവിയൂർ രാമൻനമ്പ്യാർ), പ്രബോധചന്ദ്രോദയം (കോന്നനാത്തു കുട്ടിപ്പാറു അമ്മ) മുതലായ തർജമകൾ നിരൂപണം ചെയ്യുമ്പോൾ അവയുടെ പ്രയോജനം സൂചിപ്പിക്കുന്നുമുണ്ട്. ഭഗവദ്ഗീത 'അടുക്കളമലയാള'ത്തിൽ തർജമചെയ്തത് അദ്ദേഹത്തിനു സ്വീകാര്യമായിരുന്നുവെന്നും മുമ്പു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ.

പന്തളം കേരളവർമയുടെ വേണീസംഹാരം, കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാന്റെ മഹാഭാരതം എന്നിവയെ എ.ആറും നിരൂപണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പന്തളത്തിന്റെ ഭാഷ ആവശ്യത്തിലധികം സംസ്കൃതാനുസാരിയാകുന്നതിനെ വിമർശിക്കുന്നുമുണ്ട്. അർഥമല്ലാതെ ശബ്ദവും വാക്യവും ശൈലിയും മൂലാനുസാരിയാകേണ്ടതില്ലെന്നാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായം. എന്തായാലും ഈ വിമർശകരെല്ലാം തർജമകളെ ഗൗരവപൂർവം വീക്ഷിച്ചിരുന്നുവെന്നതാണു നമുക്കു ശ്രദ്ധാർഹം.

കവിതയും പഴയമട്ടിലുള്ള നാടകവുമാണ് ഇവർ ധാരാളമായി നിരൂപണം ചെയ്തിരുന്നതെങ്കിലും ഗദ്യകൃതികളെ അവ അർഹിക്കുന്ന പ്രാധാന്യത്തോടെ പരിഗണിച്ചിരുന്നുവെന്നതും ശ്രദ്ധിക്കാവുന്നതാണ്. കുന്ദലത, ശാരദ, വിഷവൃക്ഷം എന്നീ നോവലുകൾ കേരളവർമ നിരൂപണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ശാരദാനിരൂപണം ആരംഭിക്കുന്നതുതന്നെ, അതിപരിചയംകൊണ്ടു ശ്രദ്ധിക്കാത്ത സാധാരണ സംഗതികൾ സരസമായി വിവരിക്കുന്നതിനു ചന്തുമേനോനുള്ള പാടവം എടുത്തു പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണ്. കഥാപാത്രസൃഷ്ടിയിൽ അദ്ദേഹത്തിനുള്ള നൈപുണ്യവും എടുത്തുപറയുന്നുണ്ട് (1980: 137). ചരിത്രഗ്രന്ഥങ്ങളും ജീവചരിത്രഗ്രന്ഥങ്ങളും എഴുതുന്നതിൽ ഇന്ത്യക്കാർക്കുണ്ടായിരുന്ന വൈമുഖ്യവും പല സന്ദർഭങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം വിമർശനവിഷയമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. പാത്രസൃഷ്ടിയിലെ ഔചിത്യത്തെപ്പറ്റി മാർത്താണ്ഡവർമാനിരൂപണത്തിൽ സി.പി. വിശദീകരിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതിലെ ചരിത്രപുരുഷന്മാർ പോലും കവിസൃഷ്ടികളാണ്. ഈ പാത്രസൃഷ്ടിയിലാണ് എഴുത്തുകാരുടെ മനുഷ്യസ്വഭാവജ്ഞാനവും മനോധർമവും വെളിപ്പെടുന്നതെന്ന് മീനാക്ഷിയിലെയും ഇന്ദുലേഖയിലെയും പാത്രചിത്രീകരണങ്ങൾ താരതമ്യപ്പെടുത്തി വിശദീകരിക്കുന്നു. മീനാക്ഷിയിലെ പാത്രങ്ങൾക്ക് വായനയ്ക്കു ശേഷം വായനക്കാരുടെ മനസ്സിൽ തങ്ങിനില്ക്കത്തക്ക സവിശേഷസ്വഭാവങ്ങളൊന്നുമില്ലെന്നതാണ് സി.പി. കാണുന്ന കുറവ്. ഇന്ദുലേഖയിലെ സൂരിനമ്പൂതിരിപ്പാടും പഞ്ചുമേനോനുമൊന്നും അങ്ങനെയല്ല. അവർ ചിരപരിചിതരായി നമുക്കുതോന്നും; പിന്നീടു മറക്കുകയുമില്ല. ഈ ഗുണം

ഏറ്റവും കൂടുതലുള്ളത് മാർത്താണ്ഡവർമയിലാണെന്ന് അദ്ദേഹം സമർഥിക്കുന്നുണ്ട് (1988: 68). പാത്രസ്വഭാവനുരൂപമായ ഭാഷണത്തെപ്പറ്റിയും പരാമർശിക്കുന്നുണ്ട്. ഇവയെല്ലാം ഗദ്യഗ്രന്ഥങ്ങളെ ശ്രദ്ധാപൂർവം പരിഗണിക്കുന്നതിന്റെ തെളിവാണല്ലോ.

അക്കാലത്തെ കവിതാവിചാരങ്ങളിൽ പ്രാസം മുഖ്യഘടകമായിരുന്നുവെന്ന് ഇവരുടെ നിരൂപണങ്ങളും കാണിച്ചുതരുന്നുണ്ട്. കേരളവർമയും എ.ആറും പ്രാസവാദത്തിൽ രണ്ടുപക്ഷങ്ങളെ നയിച്ചവരാണല്ലോ. സി.പി.യും പ്രാസത്തെക്കുറിച്ച് ചിന്തിച്ചിട്ടുണ്ട്. സ്വരവ്യഞ്ജനങ്ങൾക്ക് ഐകരൂപ്യം വരുത്തി ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസം ദീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ശ്ലോകങ്ങൾ തന്റെ ശാകുന്തളപരിഭാഷയിലും അമരുകശതകം മണിപ്രവാളത്തിലും ഉണ്ടെങ്കിലും എല്ലാ ശ്ലോകങ്ങളും അങ്ങനെയല്ലെന്നും അത് ഉദാസീനതകൊണ്ടാണെന്നും കേരളവർമ അന്യാപദേശശതകത്തിന്റെ ആമുഖത്തിൽ പറയുന്നുണ്ട്. പ്രാസത്തെപ്പറ്റിയുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിലപാടുകൾ വ്യക്തമാക്കുന്ന ലേഖനമാണിത്. മേല്പറഞ്ഞ രണ്ടു കൃതികളും പുറത്തിറങ്ങിയതിനുശേഷം, ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസം ദീക്ഷിക്കാതെ മേഘസന്ദേശവും കുമാരസംഭവവും എ.ആർ. തർജമ ചെയ്തപ്പോൾ, പ്രാസനിർബന്ധത്തോടെ ഒരു കാവ്യം രചിക്കാനുള്ള താത്പര്യമാണു മയൂരസന്ദേശത്തിന്റെ രചനാഹേതുവെന്ന് അവിടെ അദ്ദേഹം തുറന്നുപറയുന്നുണ്ട്. ഒരു സ്വതന്ത്രകാവ്യത്തിലെന്നപോലെ തർജമയിൽ അതു സാധിക്കാനുള്ള ശ്രമമാണ് അന്യാപദേശശതക രചനയുടെ ഉദ്ദേശ്യമെന്നും പറയുന്നു (1980: 133-4). പ്രാസത്തെപ്പറ്റിയുള്ള അഭിപ്രായം തുടർന്ന് അദ്ദേഹം വ്യക്തമാക്കുന്നതിങ്ങനെയാണ്: "ദ്രാവിഡന്മാരും കേരളീയന്മാരും ആയ പ്രാചീന ഭാഷാമഹാകവികൾ അവ്യഭിചാരേണ ആദരിച്ചിരുന്നതായ ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസത്തെ തീരെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതിനെക്കാൾ അതിൽ യഥാശക്തി സ്വരവ്യഞ്ജനങ്ങൾക്കു സാരൂപ്യത്തെ ഉണ്ടാക്കാൻ ശ്രമിക്കയാണു ആധുനികകവികളിൽ ശക്തിമാന്മാർ ചെയ്യേണ്ടതെന്നുള്ള എന്റെ അഭിപ്രായത്തെ ഇദാനീന്തനന്മാരായ സൽകവികളിൽ ചിലർ ആദരിക്കാതിരിക്കുന്നില്ലെന്നുള്ളത് എനിക്ക് അനല്പമായ ചാരിതാർഥ്യത്തിനു കാരണമാണ്. ഭാഷാകവിതയിൽ പ്രാസനിർബന്ധം കൂടാതിരുന്നാൽ പദ്യങ്ങൾക്ക് അധികലാളിത്യമുണ്ടാകുമെന്നുള്ളതു വാസ്തവമാണെങ്കിൽ ഭാഷാഗദ്യങ്ങൾക്കു തദധികമായ ലാളിത്യമുണ്ടായിരിക്കുമെന്നുള്ളത് അതിലുമധികം വാസ്തവമാകകൊണ്ട് ഭാഷാപണ്ഡിതന്മാർ പദ്യനിർമാണത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കാതിരിക്കയാണല്ലോ വേണ്ടത്. അതുചെയ്യാതിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്ക് ഭാഷാകവിതയിൽ യഥാശക്തി പ്രാസത്തെ നിർവഹിച്ചുകൊണ്ടുപോകതന്നെയാണു

വേണ്ടത് എന്നാണ് എന്റെ പക്ഷം" (1980: 134). രൂപം എന്നതു സാഹിത്യത്തിൽ പ്രധാനമാണെന്നും മലയാളകവിതയിൽ അതിന്റെ മുഖ്യഘടകമായിരിക്കേണ്ടതു സജാതീയദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസമാണെന്നുമാണ് ഈ അഭിപ്രായത്തിന്റെ അന്തസ്സത്ത.

മലയാളകവിതയിൽ പ്രാസത്തിന്റെ ചരിത്രം അന്വേഷിച്ചുകൊണ്ടാണ് സി.പി. അച്യുതമേനോൻ ഈ വിഷയം പരിശോധിക്കുന്നത്. സംസ്കൃതത്തിൽ പ്രാസത്തിനു വലിയ പ്രാധാന്യമില്ല. സംസ്കൃതകവിതയിൽ അർഥാലങ്കാരത്തിനാണു മുഖ്യസ്ഥാനം. സംസ്കൃതകവികൾ അപ്രധാനമെന്നു കരുതുന്ന പ്രാസം മലയാളകവികൾക്ക് പ്രിയംകരമായിരിക്കുന്നതിനു കാരണം തുഞ്ചത്തെഴുത്തച്ഛന്റെ കൃതികളാണെന്നാണ് സി.പി.യുടെ പക്ഷം. "എഴുത്തച്ഛന്റെ എല്ലാ കൃതികളിലും പ്രാസമുണ്ട്. പില്ക്കാലകവികൾ അത് അനുസരിക്കുകയും ചെയ്തു. മുമ്പൊക്കെ മലയാളത്തിൽ ശ്ലോകങ്ങളെക്കാളധികം ദ്രാവിഡവൃത്തങ്ങളിലുള്ള ഗാനങ്ങളാണുണ്ടായിരുന്നത്. അവയ്ക്ക് ശ്ലോകങ്ങളെപ്പോലെ ഗുരുലഘുവ്യവസ്ഥയില്ലാത്തതിനാൽ പ്രാസമില്ലെങ്കിൽ ഗദ്യവാക്യങ്ങൾപോലെ ആയിപ്പോകും. ശ്ലോകരചയിതാക്കളും ഈ രീതി അനുകരിച്ചതുകൊണ്ടാണു പ്രാസത്തിനു പ്രചാരമുണ്ടായത്" (1988: 28-9). പ്രാസത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഈ വിശദീകരണം കൂടുതൽ യുക്തിസഹമായി തോന്നുന്നു. മനുഷ്യർ സ്വഭാവേന പ്രാസപ്രിയരാണെന്നും അദ്ദേഹം അഭിപ്രായപ്പെടുന്നുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് പ്രാസം അനാവശ്യമെന്നു പറയാനുമാവില്ല. എങ്കിലും കവിതയിൽ പ്രധാനം അർഥംതന്നെയെന്ന് സംശയമില്ലാതെ അദ്ദേഹം പറയുന്നുമുണ്ട്. "എന്നാൽ പ്രാസത്തെ മാത്രം ദീക്ഷിച്ച് അർഥത്തിനു ന്യൂനത വരുത്തുന്നതിലാണ് ഞങ്ങൾക്കു വിരോധമുള്ളത്. കവികൾ അർഥപുഷ്ടിവരുത്താനാണ് ഒന്നാമതായി യത്നിക്കേണ്ടത്. രണ്ടാമതു നോക്കേണ്ടത് അർഥത്തിനു പുഷ്ടിവരുത്തുവാൻതന്നെ. മൂന്നാമതും അർഥപുഷ്ടിക്കായിത്തന്നെയാണു മനസ്സുവയ്ക്കേണ്ടത്. അതിന്റെ ശേഷം പ്രാസത്തിനും മറ്റും വേണ്ടി എത്രയെങ്കിലും ശ്രമപ്പെടാം. അർഥത്തിനു സ്വാരസ്യവും ഗാംഭീര്യവും പൂർത്തിയായുള്ള ശ്ലോകങ്ങൾ വായിക്കുമ്പോൾ പ്രാസത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ ആരും അത്ര മനസ്സുവയ്ക്കാറില്ല"(1988: 29). കവിതയെക്കുറിച്ചുള്ള സി.പി.യുടെ വീക്ഷണം അർഥപുഷ്ടിക്കുതന്നെയാണു പ്രാധാന്യം കൊടുക്കുന്നത്. അതോടൊപ്പം ഗാനാത്മകകാവ്യങ്ങളിൽ പ്രാസം വേണ്ടതാണെന്നും ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസത്തെക്കാൾ അനുപ്രാസത്തിനു ഭംഗി കൂടുമെന്നും ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസം ദീക്ഷിക്കുകയാണെങ്കിൽ വ്യഞ്ജനങ്ങൾക്കെന്നപോലെ സ്വരങ്ങൾക്കും

ഐകരൂപ്യമുണ്ടാകണമെന്നും രണ്ടാമക്ഷരത്തിനു മുമ്പുവരുന്ന സ്വരങ്ങൾ ഒന്നുകിൽ എല്ലാം ദീർഘമോ അല്ലെങ്കിൽ എല്ലാം ഹ്രസ്വമോ ആയിരിക്കണമെന്നും അഭിപ്രായപ്പെടുന്നുണ്ടെന്നുകൂടി മനസ്സിലാക്കണം.

ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസത്തെപ്പറ്റി എ.ആർ. ആദ്യമായി അഭിപ്രായം പറയുന്നത് തന്റെ മേഘസന്ദേശതർജ്ജമയുടെ ആമുഖത്തിലാണ്. തർജ്ജമകളിൽ ആവശ്യമില്ലാത്തതുകൊണ്ടും ഗതാനുഗതികസ്വഭാവം ഉപേക്ഷിക്കേണ്ട കാലമായതുകൊണ്ടുമാണ് അതിൽ ആ പ്രാസം ദീക്ഷിക്കാത്തതെന്നാണദ്ദേഹം പറയുന്നത്. അതോടൊപ്പം ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസം മണിപ്രവാളത്തിനു ഭംഗിയാണെന്നും അഭിപ്രായപ്പെടുന്നുണ്ടെന്ന് ഓർക്കാം. ഇതിനെക്കാൾ രൂക്ഷമായാണ് ഭാഷാഭൂഷണത്തിലെ ശബ്ദാലങ്കാരപ്രകരണത്തിൽ എ.ആർ. ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസത്തെ ആക്രമിക്കുന്നത്. കവികൾക്ക് അസൗകര്യപ്രദവും നിരർഥകപദങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കേണ്ടിവരുന്നതും കാലത്തിനു നിരക്കാത്തതുമായ പഴഞ്ചൻ ഏർപ്പാടാണ് ആ പ്രാസമെന്ന നിലപാടാണദ്ദേഹത്തിന്റേത്. മധ്യസ്ഥതീരുമാനമെന്ന നിലയിൽ 1909-ൽ എഴുതിയ ലേഖനത്തിൽ ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസം ഭാഷയിൽ ശീലംകൊണ്ട് ഉറച്ചുപോയ ശബ്ദാലങ്കാരമാണെന്നും പറയുന്നുണ്ട്. കർണന്റെ കുണ്ഡലം പോലെയും പച്ചകുത്തിയതുപോലെയുമാണ് ഭാഷാകവിതാശരീരത്തിൽ ആ പ്രാസമെന്നു പറയുന്നതിൽ നിന്ന്, യഥാർഥത്തിൽ ശരീരത്തിന്റെ ഭാഗമല്ലെങ്കിലും ഏതാണ്ടങ്ങനെ ആയിത്തീർന്നതാണീ പ്രാസമെന്ന് അദ്ദേഹം കരുതുന്നതായി തോന്നും. രാമചന്ദ്രവിലാസത്തിന്റെയും മയൂരസന്ദേശത്തിന്റെയും അവതാരികകളിൽ ശബ്ദാലങ്കാരപ്രയോഗങ്ങളെ എ.ആർ. പ്രശംസിക്കുകതന്നെയാണു ചെയ്യുന്നത്.

പ്രാസം മൂവരുടെയും ശ്രദ്ധാവിഷയമായിരുന്നുവെന്നാണല്ലോ ഈ അഭിപ്രായങ്ങളുടെ അർത്ഥം. എന്തായിരിക്കും അതിനു കാരണം? 19-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അവസാനത്തോടെ ഗദ്യസാഹിത്യം പലവഴികളിലൂടെ വികാസം പ്രാപിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ, കവിതയുടെ ഇടത്തെക്കുറിച്ചും സ്വഭാവത്തെക്കുറിച്ചുമുള്ള പുനരാലോചനകൾ നടന്നിരിക്കാനിടയുണ്ട്. കാവ്യരൂപത്തെപ്പറ്റിയുള്ള ആലോചനയുടെ ഭാഗമായിത്തന്നെ പ്രാസചർച്ചയെ കാണാൻ സാധിച്ചേക്കും. അത്തരത്തിൽ പ്രാധാന്യമില്ലെങ്കിൽ അതിനു കുറെക്കാലത്തേക്ക് വ്യാപകമായ ശ്രദ്ധ കിട്ടാനിടയില്ല. അതോടൊപ്പം, വളർന്നുവരുന്ന ഗദ്യസാഹിത്യംകൊണ്ടുകൂടി സ്വാധീനിക്കപ്പെട്ടിരിക്കാവുന്ന, അർത്ഥഗൗരവത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള ശ്രമങ്ങളും നടന്നിരിക്കാം. ഇങ്ങനെ പലനിലകളിലും പ്രാധാന്യമുള്ള

വിഷയമായതുകൊണ്ടാവണം ഈ മൂന്നു നിരൂപകരും പ്രാസചർച്ചയ്ക്കു പ്രാധാന്യം കൊടുത്തത്.

ഇവർ മൂവരും നിരൂപണങ്ങളിൽ കൈകാര്യം ചെയ്ത വിഷയങ്ങളെപ്പറ്റി ഇനിയും വിസ്തരിക്കണമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. മലയാളസാഹിത്യവിമർശനത്തിന്റെ പ്രാരംഭഘട്ടത്തിലെ ഈ രചനകൾ പുനർവായനയ്ക്കു സാധ്യതയുള്ളവയാണ്. ആധുനികമായ ലിബറൽ മൂല്യങ്ങളും അവയുടെ കൂടി അടിസ്ഥാനത്തിൽ രൂപപ്പെടുന്ന വായന എന്ന സ്ഥാപനവുമാണ് സാഹിത്യവിമർശനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനങ്ങളായി വർത്തിച്ചതെന്ന് ഈ നിരൂപകരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽനിന്നു സുവ്യക്തമാണ്. സി.പി. യുടെ ജനസാമാന്യം എന്ന ആശയവും എ.ആറിന്റെ പൊതുവായനക്കൂട്ടം എന്ന ആശയവും വിമർശനമെന്ന ആധുനികസ്ഥാപനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനശിലകളായി മനസ്സിലാക്കാം.

ഗ്രന്ഥസൂചി

1. അച്യുതമേനോൻ, സി.പി., 1988: സി.പി. അച്യുതമേനോന്റെ സാഹിത്യവിമർശനം (സമ്പാ: ടി.പി. സുകുമാരൻ), കോഴിക്കോട്, മാതൃഭൂമി.
2. കേരളവർമവലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ, 1980: കേരളവർമയുടെ തെരഞ്ഞെടുത്ത ഗദ്യകൃതികൾ (സമ്പാ: തിക്കുറിശ്ശിഗംഗാധരൻ), കോട്ടയം, എൻ.ബി. എസ്.
3. ഗംഗാധരൻ, തിക്കുറിശ്ശി, 1984: കേരളവർമയും മലയാളഗദ്യവും, കോട്ടയം, എൻ.ബി.എസ്.
4. ഗുപ്തൻനായർ, എസ്., 2008: 'മലയാളനിരൂപണം പ്രാരംഭഘട്ടം', മലയാളസാഹിത്യനിരൂപണം (സമ്പാ: പന്മന രാമചന്ദ്രൻനായർ, പി.കെ. പരമേശ്വരൻ നായർ ട്രസ്റ്റ്, കോട്ടയം, കറന്റ്ബുക്സ്.
5. പരമേശ്വരൻനായർ, പി.കെ., 1968: 'മലയാളനിരൂപണം പൂർവരംഗം', നിരൂപണം മലയാളത്തിൽ (സമ്പാ: എം.എസ്. മേനോൻ, തൃശ്ശൂർ, കറന്റ്ബുക്സ്.
6. പരമേശ്വരൻനായർ, പി.കെ., 1988: കേരളവർമവലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ, തൃശ്ശൂർ, കേരളസാഹിത്യ അക്കാദമി.
7. രാജരാജവർമ, എ.ആർ., 1987: തിരഞ്ഞെടുത്ത പ്രബന്ധങ്ങൾ, മാമ്മൂട്, രഞ്ജിമപബ്ലിക്കേഷൻസ്.
8. സുകുമാർ അഴീക്കോട്, 1981: മലയാളസാഹിത്യവിമർശനം, ശുകപുരം, വള്ളത്തോൾ വിദ്യാപീഠം.
9. സുകുമാരൻ, ടി.പി., 1988: 'ആമുഖം', സി.പി. അച്യുതമേനോന്റെ സാഹിത്യവിമർശനം (സമ്പാ: ടി.പി. സുകുമാരൻ), കോഴിക്കോട്, മാതൃഭൂമി.